

Gençlik Sektöründe Yerelleşme ve Yeniden Yapılandırma Çalıştayı

24 Mart 2006

Kavramsal Çerçeve

Türkiye’de son iki-üç yılda yapılan reform niteliğindeki yasal düzenlemeler yeni kamu yönetimi ilkeleri ve AB hedefleriyle uyumlu bir biçimde yerel yönetimlere yeni sorumluluklar vermekte ve merkezi yetkilerin önemli bir kısmını devretmektedir.

3 Temmuz 2005 tarihinde kabul edilen 5393 sayılı belediye kanununun 14. maddesinde belediyelerin mahalli müşterek nitelikte olmak kaydıyla yapacağı veya yaptıracığı hizmetler arasında gençlik hizmetleri de yer almaktadır.

Diğer yandan gençliğe yönelik hizmetler “sosyal hizmetler” altında da değerlendirilmekte ve hem Belediye Kanunu’nda hem de İl Özel İdareleri Kanunu’nda belirtilen görev ve sorumluluklar arasında belirtilmektedir.

Ayrıca Kamu Yönetimi Temel Kanun Tasarısı’nda Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü’ne bağlı taşra teşkilatlarının görev ve yetkileri ile taşınır ve taşınmaz malları ve personelinin belediye sınırları içinde belediyelere, belediye sınırları dışında il özel idarelerine devredilmesi öngörülmüştür.

Ancak gençlik ile ilgili bütüncül bir politikanın olmayışı ve gençlik konusunda faaliyet gösteren çeşitli kamu kuruluşları arasındaki eşgüdümün eksikliği yerel yönetimlerce yürütülmesi öngörülen gençlik hizmetlerinin genel ilkeleri, niteliği ve kapsamı konusunda endişelere yol açmaktadır.

Bilindiği üzere Sosyal Hizmetlerin Yeniden Yapılandırılması ile ilgili kanun tasarısı taslağında SHÇEK’e bağlı taşra teşkilatlarının yerel yönetimlere devredilmesiyle birlikte kuruma sosyal hizmetlerle ilgili ulusal politikalar, ilke, usul, esas ve standartların belirlenmesi ve bunlara ilişkin eşgüdümün yürütülmesi sorumluluğu verilmiştir.

Kamu yönetiminde yeniden yapılandırma çalışmaları çerçevesinde Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü’ne bağlı görev, yetki, personel ve malların yerel yönetimlere devredilmesi ile ilgili hazırlanması muhtemel kanun tasarısında SHÇEK ile ilgili düzenlemeye özdeş olarak GSGM’ye benzer sorumluluklar verilmesi gündeme gelecektir.

Gençliğin spordan farklı tutulması gereken ve Birleşmiş Milletler ve Avrupa Birliği’nin uluslararası belgelerinde ve kararlarında da ifade edilen özel durumu, GSGM ile ilgili olası bir kanun tasarısı düzenlemesinin getireceği “yeniden yapılanma” ihtiyacı ile ortaya çıkacaktır.

Bu çerçevede gençlik hizmetlerinin ve gençlikle ilgili politika oluşturma mekanizmasının Avrupa Birliği üyeliği perspektifiyle yeniden değerlendirilmesi gerekecektir.

Gençlik hizmetlerinin yerel yönetimlerin görev ve sorumlulukları arasına alınmasına ilişkin düzenlemelerin yanı sıra gençlik sektöründe son dönemlerde önemli açılımlar da sağlanmıştır.

- Avrupa Birliği Gençlik ve Eğitim Programları'nın Türkiye'de de uygulanması ile birlikte Türk gençlerinin hareketliliği artmış, AB üye ülkelerinde kendi yaşitları ile kültürel etkileşim ve deneyim paylaşımında bulunma fırsatlarına sahip olmuşlardır.
- Türkiye Yerel Gündem 21 Programı kapsamında yürütülen gençlikle ilgili çalışmalar yerel gençlik meclisleri ve gençlik evleri kurulması yoluyla gençleri karar alma mekanizmalarına katılımda yapabilir kılmak yolunda önemli aşamalar kaydetmiş pek çok şehirde gençlik meclisleri ve gençlik merkezleri oluşturulmuştur. Yerel gençlik meclisi ve gençlik merkezleri çalışmaları kalkınmaya gençliğin katılımı konusunda uluslararası gündeme önemli katkılar sağlamıştır.
- Özel sektör ve sivil toplum ortaklığı çerçevesinde oluşturulan Hayata Artı Gençlik Fonu gençlik projelerine katkı sağlanarak gençlerin sosyal fayda yaratmaları için önemli bir adım atılmıştır. Hayata Artı Programı pek çok ülkede kamu kaynakları kullanan gençlik fonları arasında özel sektörün sosyal sorumluluğunun gereğini yerine getirmesi açısından önemli bir yere sahip hale gelmiştir.
- Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğü'ne bağlı Gençlik Hizmetleri Dairesi sınırlı imkânlarına rağmen son yıllarda önemli bir değişim içine girmiş, uluslararası gündemi daha yakından takip eder hale gelmiş ve sunduğu hizmetlerin içeriğini zenginleştirmiştir.

Ancak gençlikle ilgili bütüncül bir politikanın ve politika oluşturma mekanizmasının olmayışı bu önemli açılımların sürdürülebilirliği konusunda önemli sorunlara yol açmakla kalmayacak kamu yönetiminde yeniden yapılandırma çalışmaları çerçevesinde yerel yönetimlere devredilen gençlik hizmetlerinin yürütülmesinde ve bununla ilgili ulusal koordinasyonun sağlanmasında çeşitli sıkıntılara yol açacaktır.

“Gençlik Sektöründe Yerelleşme ve Yeniden Yapılandırma Çalıştayı”nda konu ile ilgili merkezi idare kuruluşları, yerel yönetimler ve gençlik kuruluşlarının katılımıyla ve yerelleşme sürecinde gençlik sektörünün yeniden yapılandırılması konusunda bir strateji geliştirme sürecinin başlatılması tasarlanmaktadır.